

provincie **HOLLAND**
ZUID

2021-12635 (INK)

Gedeputeerde Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum links onder
Ons kenmerk
DOS-2021-0001718
PZH-2021-773861944
Uw kenmerk
-
Bijlagen
-

Burgemeester en Wethouders van
de gemeente Midden-Delfland
Postbus 1
2636 ZG Schipluiden

Onderwerp
Inspraakreactie op Omgevingsvisie 1.0 Midden-
Delfland

Geacht college,

Inleiding

Op 10 maart 2021 hebt u bovengenoemd omgevingsvisie toegezonden in het kader van het vooroverleg.

Het provinciaal ruimtelijk beoordelingskader is vastgelegd in het Omgevingsbeleid, bestaande uit de Omgevingsvisie Zuid-Holland (verder te noemen: de visie), het Programma ruimte en de Omgevingsverordening Zuid-Holland (met name Afdeling 3.2, 6.2 en artikel 6.40; verder te noemen: de verordening), zoals vastgesteld op 20 februari 2019 en op 1 april 2019 in werking getreden.

In de visie, het Programma ruimte en de verordening zijn beleid respectievelijk regels opgenomen voor de borging en bescherming van provinciale ruimtelijke belangen.

In het kader van de beoordeling van uw visie aan het hiervoor genoemde (ruimtelijk) beoordelingskader, maak ik de volgende opmerking(en).

Opmerkingen

De reactie heeft betrekking op de volgende onderdelen.

Water

De aspecten grondwater en afvalwater komen in de visie niet aan bod, maar uw gemeente heeft daar wel een rol, respectievelijk taak in. Water en klimaat worden in één adem genoemd en hebben ook veel met elkaar te maken. Maar de echte verbinding is nog zwak. Er staat wel dat men een overgang wil van 'peil volgt functie' naar 'functie volgt peil' (pag. 30). Je zou verwachten dat bij een aantal andere thema's (bijvoorbeeld bij 'onze dorpen') dit dan ook weer terug komt, maar dat is niet zo. De gemeente kan veel meerwaarde hebben voor de water- (en klimaat-) opgave zoals wateroverlast, bodemdaling en waterkwaliteit. Juist door het integraal mee te nemen bij ontwikkelingen in hun gebied. Bij

GEMEENTE MIDDEN-DELFLAND		Ontv.bev.
SECR.	INGEKOMEN OP	Afdoen door
KCC	23 APR 2021	Kopie naar
Doc.nummer:		
Zaaknummer:		

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen 90,
385 en 386 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

de uitwerking in een programma is het van belang om juist daar de verbinding tussen de verschillende thema's en functies goed tot uitdrukking te laten komen. Bij ingrepen in het stedelijk gebied komen water en klimaat direct om de hoek en soms kan met eenvoudige ingrijpen veel worden gerealiseerd.

Biodiversiteit

In het visiedeel komt 'natuur' aan de orde in de paragraaf 'Natuur- en milieukwaliteit' met een zeer algemene tekst over het verbeteren van de waterkwaliteit en het inrichten van de leefomgeving. In het sub-deel, dat gaat over het buitengebied, wordt het bijzonder provinciaal landschap aangehaald en daar krijgt biodiversiteit iets meer kleur met het realiseren van een netwerk van ecologische verbindingen. Maar afgezet tegen de opgave rond de afname van de biodiversiteit in hoofdstuk 2 mag dit onderwerp in het visiedeel wel wat meer ambitie uitstralen. Gelet op o.a. de langjarige samenwerking met Vockestaert en Natuurmonumenten, natuurinclusieve landbouw en IODS-projecten zijn hiervoor ook aanknopingspunten te vinden.

Landbouw

Op grote lijnen betreft dit een bekend verhaal, met de aspecten openheid landschap, de positie van de melkveehouderij, recreatie en natuur en de relatie met de omliggende stad. Hoe dat dan precies vorm krijgt, wordt wat minder benoemd.

De tekst suggereert dat verbrede vormen van landbouw of zelfs andere vormen van landschapsbeheer niet wenselijk zouden zijn. In de transitie landbouw zijn dit echter belangrijke elementen om mee te nemen voor een rendabele bedrijfsvoering. Voedsel kan een belangrijk thema zijn voor de relatie stad-land. In het analysesdeel wordt voedsel genoemd, in het visiedeel niet. In het analysesdeel kan met betrekking tot streekproducten de relatie met landbouw sterker worden gelegd.

Relatie stad-land

Er is sprake van een dubbeldoelstelling: enerzijds de relatie met de stad versterken - met fysieke verbindingen en meer bekendheid genereren - maar anderzijds het bewaren van rust en stilte, om te voorkomen dat het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland aan zijn succes ten onder gaat. Met het toenemend inwoneraantal in de steden is dit een belangrijk onderwerp.

In de omgevingsvisie is de visie op hoe de gemeente daar mee wil omgaan beperkt en we willen vragen daar meer woorden aan te wijden. Zo kan er meer worden gedaan met zonering en het spreiden (in tijd en ruimte) van (meer) bezoekers, meer en verschillende vormen van recreatie en meer opvang in aantrekkelijke recreatiegebieden rond de stad. In samenwerking met diverse terreinbeheerders en de andere gemeenten zou, met een gericht aanbod per doelgroep, gewerkt kunnen worden aan het 'sturen' van verschillende typen bezoekers.

Ontwikkelopdracht stedelijke context

Als provincie willen we benadrukken en herhalen dat bij de aanwijzing tot Bijzonder Provinciaal Landschap in 2017 de gemeente het versterken van de relatie stad-land als ontwikkelopdracht heeft meegekregen:

'De ontwikkelopdracht ten aanzien van de stedelijke context gaat over het beter aansluiten bij de stedelijke behoefte aan groen, het stedelijke groen en het stedelijke groenprogramma. Verder geven wij als ontwikkelopdracht mee een onafhankelijke kwaliteitsaansturing en -borging te organiseren. Dit gebeurt bij voorkeur in de vorm van een helder aanspreekpunt. Hier zou bijvoorbeeld invulling aan kunnen worden gegeven door de polderarchitect van Midden-Delfland. Deze partij dient een duidelijke rol en positie te hebben en over een helder mandaat te beschikken.'

In het visiedeel mag dit wat ons betreft meer aandacht krijgen, o.a. door aan te geven wat de gemeente sinds 2017 met de ontwikkelopdracht heeft gedaan, welke stappen daar in zijn gezet en nog zijn te zetten.

Landschapspark Zuidvleugel

De termen Landschapspark Zuidvleugel en Schiezone worden niet genoemd in de omgevingsvisie. Dit is onterecht, omdat groenblauwe- en recreatieve structuren door Midden-Delfland onderdeel zijn van regionale aansluitende groene en stedelijke gebieden. In Midden-Delfland spelen dezelfde thema's als bij het Landschapspark, namelijk:

- Bereikbaarheid vanuit de steden naar het buitengebied verbeteren;
- Biodiversiteit bevorderen;
- De groene buitengebieden beter beleefbaar maken.

Deze thema's worden al wel benoemd in de omgevingsvisie, maar worden nog niet verbonden met het Landschapspark. Het verzoek is de koppeling met het landschapspark op te nemen.

Economie

U benoemt in de omgevingsvisie de ambitie om enkele bedrijventerreinen te transformeren/ te revitaliseren. Het is daarbij van belang dat ook de (mogelijke) compensatievereisten (artikel 6.12) uit de Omgevingsverordening Zuid-Holland in acht worden genomen.

Energieopgave

Een van de doelen in de Regionale Energiestrategie (RES), waar de gemeente Midden Delfland zich ook aan heeft gecommitteerd, is een doelstelling voor grootschalige hernieuwbare opwek in 2030. De inzet voor de regio Rotterdam-Den Haag is 2,8-3,2TWh aan grootschalige zon- en windopwekking, dat is 8/9% van de landelijke doelstelling uit het Klimaatakkoord. In uw omgevingsvisie is te lezen *"Landschap voorop bij energietransitie: geen grootschalige opwekking" en "We kiezen expliciet voor melkveehouderij, natuur en recreatie als functies in ons buitengebied. Andere ontwikkelingen vinden we niet passend. Stedelijke ontwikkelingen en grootschalige opwekking van zon- en windenergie krijgen dus geen plaats in ons landschap" (pag. 30).*

Dit lijkt te suggereren dat Midden Delfland geen enkele bijdrage gaat leveren aan de doelstellingen voor hernieuwbare opwek uit de RES 1.0. Dat kan niet de bedoeling zijn, aangezien de 23 gemeenten uit de regio een gezamenlijke doelstelling hebben waar iedere gemeente zich aan heeft gecommitteerd. En tegelijk heeft Midden-Delfland een doelstelling om energieneutraal te worden.

Wij begrijpen dat grootschalige energieopwekking niet goed in het buitengebied/ het Bijzonder provinciaal landschap past van uw gemeente, overigens grotendeels conform ons beleid. In uw gemeente zijn echter ook gebieden langs bijvoorbeeld infrastructuur te vinden (denk aan de A20, A4 bij Harnaschpolder) waar wel enige ruimte is voor een bijdrage aan de energie-ambities in de regio. Dit betreffen ook de zoekgebieden die in de RES zijn benoemd. Wij zien graag enige nuance op dit punt terug in uw omgevingsvisie.

Bodem

Over het geheel constateren wij dat in de omgevingsvisie de aspecten bodem en ondergrond (3D-Ordering) wel worden benoemd, maar de synergie tussen boven- en ondergronds ruimtegebruik niet inzichtelijk is gemaakt. Wij adviseren om dit alsnog te doen door middel van toelichtingen (in) hoe(verre) de kwaliteiten van bodem en ondergrond (kunnen) bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke opgaven in hoofdstuk 3 van de Visie Midden-Delfland 2040.

Circulair

Het valt op dat in de omgevingsvisie het begrip "duurzaamheid" is opgenomen, maar er nog geen duiding aan is gegeven.

Circulaire economie valt onder het bredere thema duurzaamheid, maar de definitie van circulariteit (pagina 23) is niet volledig. Er staat nu *"Vermijden van afvalstoffen en verspilling. Kortere ketens met betrekking tot productie en consumptie"* en bij Opgaven: *"Midden-Delfland circulair inrichten in samenwerking met de omliggende gemeenten."*

In de definitie zoals gehanteerd gaat het met name om het voorkomen van afval/verspilling en korte ketens. Wordt in de definitie van circulair ook verstaan hernieuwbare grondstoffen, gebruik van secundaire grondstoffen? Suggestie: *Een circulaire economie is een economisch systeem dat het hergebruik van producten en grondstoffen en het behoud van natuurlijke hulpbronnen als uitgangspunt neemt en waardecreatie voor mens, natuur en economie in iedere schakel van het systeem nastreeft (Rijksoverheid)*. Daarmee worden afvalstoffen en verspilling geminimaliseerd. Korte ketens met betrekking tot consumptie en productie zijn hierbij van belang.

Wat wordt bedoeld met circulair inrichten?

Er worden onder duurzaamheid meerdere thema's geschaard (energie, klimaat, circulariteit etc.). Deze thema's komen echter niet bij andere onderwerpen terug in de visie (wonen, toerisme/recreatie, detailhandel, voorzieningen). In hoeverre worden er 'duurzame doelen' geïntegreerd met de andere onderwerpen en/of verplicht?

Onder 3.1.1 staat *"We blijven daarbij werken vanuit de filosofie van Cittaslow en dragen daarmee bij aan het realiseren van de mondiale Sustainable Development Goals."*, maar zonder nadere duiding, toelichting, doelen. Welke Sustainable Development Goals betreft het hier?

Onder 3.1.2 mist een paragraaf over circulariteit, daarbij kan aangegeven worden wat er verstaan wordt onder 'Midden-Delfland circulair inrichten'. Bijvoorbeeld in de bouw, bedrijventerreinen, maakindustrie etc. Midden-Delfland heeft, net als alle andere overheden, het Grondstoffenakkoord ondertekend en dus de doelstelling volledig circulair te zijn in 2050 en in 2030 50% minder primaire grondstoffen te gebruiken. Dit graag benoemen in uw visie.

Onder 3.2.3: circulariteit mist bij het stuk over duurzame tuinbouwclusters.

Onder 3.3: circulariteit mist in het stuk over woningbouw. Suggestie: "We gaan voor een regen- en hittebestendige buitenruimte, volgens circulaire principes".

Onder 3.4: graag iets toevoegen over circulariteit op het bedrijventerrein Harnaschpolder. Suggestie: "we zien mogelijkheden voor circulaire initiatieven, groene daken en gevels ...". Dit gaat om mogelijkheden voor circulaire bedrijven, bijvoorbeeld (hubs) maar ook in de omgang met afval- en reststromen.

Conclusie

Al met al onze complimenten voor deze omgevingsvisie. Wij zijn benieuwd naar het eindproduct en verzoeken u de omgevingsvisie nog op bovenstaande aspecten aan te scherpen.

Hoogachtend,

drs. K.P. Spannenburg
Hoofd Beoordeling

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.